

sözleşmenin tarafı yükleniciye henüz ödemiş olduğu olduğu borç var ise bu borcu yükleniciye ödemeyerek öncelikle taşeron alacağına ödemesi gerekir. Kendisine başvurulduğu tarihten sonra yükleniciye ödeme yapmış ise bu ibra yasağına aykırı ve kötü ödeme olup, kötü ödemede bulunan sonucuna katlanmak zorundadır. Ancak davacı da taşeron olarak yaptığı işlerin varlığını ve alacağının miktarını ispatlamalıdır. Bu durumda mahkemece davacının kesin teminatın iadesi ve

hakedişlerin ödemesinden önce davalı iş sahibine müracaatı olup olmadığı belirlenmeli ve o tarihte varsa isteyebileceği alacak miktarı ibraz edilen delillere göre hesaplatılıp varsa sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış ve kararın davacı yararına bozulması gerekmiştir

1. Hukuk Dairesi

Esas No:2015/5619 Karar No:2016/2683

10. Tarihi:10.5.2016

Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün duruşmalı olarak temyizen tetkiki davacı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı şirket temsilcisi geldi. Davalı vekili gelmedi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan davacı şirket temsilcisi dinlendikten sonra vaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kere dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği konuşulup düşünüldü: – K A R A R – Dava, üçüncü kişi yararına yapılmış sözleşmeye

dayalı olarak açılmış alacağın tahsili istemine ilişkin olup, mahkemenin davanın reddine dair kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir. Davacı; davalı iş sahibi ile dava dışı yüklenici (... İnşaat San. ve Tic. A.Ş) arasında 22.06.2011 tarihinde ... Bölgesi Doğalgaz konusunda ... Projesi Etap ... ST, PE, SH Dağıtım Hatları Yapımı işi konusunda sözleşme düzenlendiğini, bu sözleşme kapsamındaki PE hatlarının yapım işini yüklenici ile yapılan sözleşme kapsamında taşeron firma olarak üstlendiklerini iş bedeli olan 226.714,57 TL'nin dava dışı yüklenici tarafından ödenmemesi üzerine, yüklenicinin iş sahibi ile yaptığı sözleşmenin 10 ve 11. maddelerine göre bu miktar alacağın kendilerine ödenmesi için ihtarname gönderildiği halde ödeme yapılmadığını belirterek alacak talebinde bulunmuş, davalı ise davacı ile aralarında sözleşme bulunmadığını bu nedenle davanın husumetten reddi gerektiğini, esas yönünden ise yüklenici ile yaptıkları sözleşmenin üçüncü kişinin fiilini taahhüt ya da garanti sözleşmesi olarak kabul edilemeyeceğinden davanın reddi gerektiğini savunmuş, mahkemece davacı ve davalı arasında sözleşme ilişkisi bulunmadığı davalıdan talepte bulunulamayacağı gerekçesiyle davanın husumetten reddine karar verilmiştir. Dava, dava dışı yüklenici ile davacı alt yüklenici arasında yapılan ve 818 sayılı mülga 355 ve devamı maddelerinde düzenlenen eser sözleşmesinden doğan iş bedeli alacağının ödenmediği iddiasıyla, yüklenici ve iş sahibi arasında yapılan eser sözleşmesindeki üçüncü kişi yararına konulan şarta dayalı olarak açılmış alacak davasıdır. HMK'nın 33. maddeye göre hakim Türk hukukunu re'sen uygular. Bu nedenle mahkemece tarafların gösterdiği hukuki sebep ile bağlı olmaksızın somut uyuşmazlığa uygun olan hukuki müessese ve ilgili kanun hükümleri belirlenerek uyuşmazlığın doğru hükümlere göre çözümlenmesi gerekir. Bu açık düzenleme karşısında tarafların, iddia ve savunmalarının dayanağı olarak farklı bir yasa kuralına dayanmış olmaları veya uyuşmazlığın hukuki sebebini oluşturan yasa kuralına dayanmamış olmaları tarafların lehine veya aleyhine sonuç doğurmaz ve bu konuda usuli kazanılmış hak doğduğundan da söz edilemez. Sözleşmelerin nispiliği ilkesi gereğince sözleşme ancak tarafları hakkında hüküm ifade eder ve sözleşmenin tarafı olmayanlar bu sözleşmeye dayanarak bir edimin ifasını isteyemezler. Genel kural bu olmakla birlikte hukukumuzda bu ilkeye getirilmiş istisnaları içeren kurallar

da bulunmaktadır. Bunlardan birisi de 818 sayılı BK'nın 111. maddesinde düzenlenen başkası lehine şart hükümleridir. Buna göre taraflar sözleşmede, sözleşmenin tarafı olmayan üçüncü kişi yararına bir şart taraflarca kararlaştırılabilir. Bu şart ile sözleşmenin tarafı, sözleşmeye taraf olmayan kişi yararına bir edimi yerine getirmeyi üstlenir. Üçüncü kişi veya üçüncü kişiye halef olanlar da, tarafların amacına veya örf ve âdete uygun düştüğü takdirde edimin ifasını isteyebilirler. Bu durumda, üçüncü kişi veya ona halef olanlar bu hakkı kullanmak istediklerini borçluya beyan ettiklerinden itibaren alacaklının borçluyu ibraya hakkı kalmaz. Yukarıda yapılan açıklama ve sözü edilen kurallarla birlikte somut olay değerlendirildiğinde; Davalı iş sahibi ile dava dışı yüklenici arasındaki sözleşmenin 10.2.2. maddesinde kesin teminatın iadesinde, 11.1. maddesinde de geçici hakedişin ödenmesinde taşeron alacaklarının ödenmemesi halinde kesin teminattan ve hakedişlerden ödeneceği kabul edilmiş olduğundan bu düzenleme BK'nın 111. maddede düzenlenen başkası lehine şart niteliğindedir. Bu şart üçüncü kişi yararına olduğu kadar sözleşmenin tarafları lehine sonuç doğuran niteliği de vardır. Çünkü bu şart sayesinde yüklenici iş sahibinin ödeme gücünden kaynaklanan itibarından yararlanarak daha çok alt yüklenici ile muhatap olabilecek ve oluşan hizmet arzındaki genişlikten sağladığı fayda ile seçeceği en uygun alt yüklenici ile sözleşme yapabilecektir. İş sahibi de; yüklenicinin yararlandığı hizmet arzındaki genişlik sonucu bulunacak taşeron ile, işin en iyi biçimde en uygun sürede tamamlanabilmesi ve böylece edimin gereği gibi ifası sonucundan yararlanacaktır. Sözleşmenin taraflarının bu şarttan yarar sağladıktan sonra, şartın üçüncü kişi lehine olan sonuçlarının yerine getirilmesinden kaçınılması hakkaniyete uygun olmadığı gibi anılan maddeye de açıkça aykırıdır. Sözleşmedeki bu şart ile davalının yüklendiği edim yükümlülüğü nedeniyle, davacı tarafı olmadığı halde bu sözleşmeye dayalı olarak talepte bulunabilir. Davalı iş sahibinin, kendisinden talepte bulunduğu tarihte, dava dışı ancak sözleşmenin tarafı yükleniciye henüz ödememiş olduğu olduğu borç var ise bu borcu yükleniciye ödemeyerek öncelikle taşeron alacağına ödemesi gerekir. Kendisine başvurulduğu tarihten sonra yükleniciye ödeme yapmış ise bu ibra yasağına aykırı ve kötü ödeme olup, kötü ödemede bulunan sonucuna

katlanmak zorundadır. Ancak davacı da taşeron olarak yaptığı işlerin varlığını ve alacağıın miktarını ispatlamalıdır. Bu durumda mahkemece davacının kesin teminatın iadesi ve hakedişlerin ödemesinden önce davalı iş sahibine müracaatı olup olmadığı belirlenmeli ve o tarihte varsa isteyebileceği alacak miktarı ibraz edilen delillere göre hesaplatılıp varsa sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış ve kararın davacı yararına bozulması gerekmiştir. SONUÇ: Yukarıda yazılı nedenlerle davacının temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün temyiz eden davacı yararına BOZULMASINA, Yargıtay duruşmasında vekille temsil edilmediğinden davacı yararına vekâlet ücreti takdirine yer olmadığına, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 10.05.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.]]>